

SAMOBORSKI LIST

Glasilo za promicanje lokalnih interesa.

God. VII.

Broj 11.

<p>„Samoborski list“ izlazi svake nedjelje u 8 sati ujutro. PRETPLATA za četiri godine iznosi za domaću pretplatu K 170, za vanjsku i poštom K 2, za inostranstvo K 220. Na godinu za cijelu godinu razmjerno više. Pojedini broj stoji 16 kila. Uprava i uredništvo nalazi se na ulcu Leop. Štúr.</p>	<p>U Samoboru 10. ožujka 1912.</p>	<p>OGLASE prima uprava, a plaća se za poštni redak u re- dakcionom dijelu 20 kl. u oglašnom 10 kl. Za oglaš, koji se više puta uvrtičuje, daje se zmanjen popis. Novci se šalju upravi, a rukopisi uredništvu „Samob. lista“. Neplaćena se piama ne primaju. Rukopisi se ne vraćaju.</p>
--	---	---

Jedan stari prijedlog.

Ne znamo već po kojiput je neglaž-
 vana u našem listu prijevka potreba podizanja
 povrćarstva u Samoboru. Nijesmo samo
 mio ovom važnom pitanju progovorili, već su
 i neki naši uvaženi ekonomski stručnjaci
 dali oduška svome uvjerenju, i stavili gotove
 prijedloge, kako da se povrćarstvo kao važna
 grana gospodarstva p.čne gajati i dizati u
 Samoboru. Bilo je o tome govora i u našem
 trg. zastupstvu i misao je općeno priznata,
 kao vrlo važna po naše gospodare, pa su
 — koliko se sjećamo — stvoreni i neki
 zaključci i izmijenjena mišljenja u hatar ove
 stvari.

Uza sve to — stvar stoji na mrtvoj
 točki, pa se ne miče ni za korak naprijed.

Tako se onda događa, da dolaze ova-
 mo Bugari i prodavaju sve sa jagma svoje
 produkte našim općinarima, što više posje-
 dnicima vrtova, što no leže neposredno uz
 obalu naše Gradne. Prodaju Bugari skuplje
 negoli u samom Zagrebu i regbi i u kojem
 našem mjestu. Neka bi i to bilo! —

Alli naši mnogi općinari kukaju, vele:
 nema zaslužbe, ni zarade. Tuđe se s pravom
 na loša vremena i na nestašicu novca. A
 novac odnose drugi, gdje bi ga oni mogli
 da služe, i svagda, a naročito za ljetovniše
 sezone.

Sva mjesta na svijetu, koja su u bli-
 zini velikih gradova ili su ljetovišta, jačaju

se ekonomski baš uslijed povrćarstva, što
 im pruža izdašnu korist. O tome govore sva
 gospodarstva stručna izvješća, a iskustva po-
 tvrdjuju svuda ovu činjenicu.

Samobor, što je i blizu glavnog grada
 i što je ljetovište — živi ipak od Bugara!
 No to je stara poznata pjesma.

Mi smo samo htjeli izvršiti ovim rije-
 čima jednu svoju dužnost i ponovo upozori-
 ti naše trg. poglavarstvo na ovo pitanje,
 koje se ne bi smjelo da pusti s vida, dok
 se ne realizira i ne donese uspjeha.

Trebalo bi pr. listati stare zapisnike trg.
 zastupstva i stvar ponovo staviti na dnevni
 red. Naša kot. oblast i ostali pozvani faktori
 bez sumnje će poduprijeti stvar i ići na ruku
 zaključcima općine.

Ozbiljna su i teška vremena, a sastoj
 Samobora očevidan.

Činimo dakle barem ono, što je moguće,
 — da se pomaknemo barem za korak
 naprijed!

Sjednica za Smidhenov spomenik.

Pitanje podizanja Smidhenova spome-
 nika sada je ipak na putu konačnog rješ-
 enja. Cijela stvar je odgađana a mi i danas
 ne vidimo pravog razloga tome. Nebožica
 je željela, da se podigne Smidhenov spome-
 nik, ali ti nijesu očište računali, da sa to treba
 neto 8-10000 K, a da danas sabrana svota

jedva dostiže iznos koji je nuždan za plaketu.
 Prvi sabirači za Smidhenov spomenik odnosno
 začetnici misli za sabiranje već su se bili
 jednom sastali, i odlučili tada da se novac
 preda društvu za poljepljanje i ovomu pre-
 pusti dalja akcija. No onda se našlo nekoli-
 ko, koji su bili uvjerenja, da treba sabiranje
 nastavljati, jer da će se moći podići spome-
 nik (statua). G. Švarić, koji je primao pri-
 loge, držao je nužnim, da još dvaput sazove
 sve koji su priložili štogod za Smidhenov
 spomenik, da se čuje i njihovo mišljenje.
 Odaziv je bio minimalan, gotovo nikakav,
 pa je razumljivo, da je sastanak, koji je bio
 uređen u utorak uveče u trg. vijećnicu, morao
 napokom stvoriti zaključak i bez obzira na
 broj pridošavših pozvanika. Jer svako dalje
 otezanje i sazivanje novih sastanaka niti ima
 smisla, niti bi moglo da urodi drugim no
 dojakošnjim rezultatom.

Gradjani, sabirači i darovatelji koji su
 se toga dana sabrali, zaključili su, da se
 novac, koji je sabran, preda društvu za po-
 ljepljanje, komu se prepušta realizovanje same
 misli. Ili još tačnije njihov zaključak glasi,
 da prvobitni zaključak začetnika namisli o
 sabiranju, ostane na potpunoj snazi t. j. da
 se sav dalji posao prepusti Društvu za po-
 ljepljanje zajedno sa sakupljenom svotom,

Društvo za poljepljanje Samobora odr-
 žalo je istu večer svoju sjednicu. Odбору
 je društvo predao g. Fr. Švarić, prema zak-
 ljučku, što smo ga naprijed spomenuli, uo-
 čnu knjižicu „Samoborske Sjednice“ koja
 glasi na sabranu svotu.

Odbor je prihvatio taj zaključak i od-
 lučio stvar privesti u što kraćem vremenu
 kraja. Nakon toga uputio se odmah u vi-

Općinski računi god. 1914.

Danas se završila opć. računi predlađa-
 vaju za pojedine gradjanske godine. Predla-
 dvaju ih revizionisti odbori, koji svoj iz-
 vješaj poštom zastupstvu. U starije doba,
 dok se naši stari purgari Samobor pozvano
 nazivali „varošar“, a domaćin je i re-
 čeno „varošivračun“ sastupovali su
 se svi 2. veljače svake godine. Taj dan je
 trebalo računati stvari u red, jer je općina
 — sa dan sv. Blaža — bila „varošivračun“
 bilo se novi računski, a onda je trebalo
 objaviti i upisati u varošivračun upravi.

Pređemo sada na taj račun iz godine
 1914., ili točnije od 3. siječnja 1914. do 2.
 siječnja 1915. Popisati su 5. „sami proro-
 čnici“: Franjo Švarić i Marija Švarić. Švarići
 su domaćin imali, što je izdavala općini,
 račun, vjerojatno se na tom računu bili
 izdavali i svi drugi računi. Za račun go-
 dine 1914. je prijavio sve račune 1200 kl.
 6 i 10 kl. račun, račun 10 kl. 11 i 10 kl.
 12 kl. 13 kl. 14 kl. 15 kl. 16 kl. 17 kl. 18 kl.
 19 kl. 20 kl. 21 kl. 22 kl. 23 kl. 24 kl. 25 kl.
 26 kl. 27 kl. 28 kl. 29 kl. 30 kl. 31 kl. 32 kl.
 33 kl. 34 kl. 35 kl. 36 kl. 37 kl. 38 kl. 39 kl.
 40 kl. 41 kl. 42 kl. 43 kl. 44 kl. 45 kl. 46 kl.
 47 kl. 48 kl. 49 kl. 50 kl. 51 kl. 52 kl. 53 kl.
 54 kl. 55 kl. 56 kl. 57 kl. 58 kl. 59 kl. 60 kl.
 61 kl. 62 kl. 63 kl. 64 kl. 65 kl. 66 kl. 67 kl.
 68 kl. 69 kl. 70 kl. 71 kl. 72 kl. 73 kl. 74 kl.
 75 kl. 76 kl. 77 kl. 78 kl. 79 kl. 80 kl. 81 kl.
 82 kl. 83 kl. 84 kl. 85 kl. 86 kl. 87 kl. 88 kl.
 89 kl. 90 kl. 91 kl. 92 kl. 93 kl. 94 kl. 95 kl.
 96 kl. 97 kl. 98 kl. 99 kl. 100 kl.

od rujna 1914. do siječnja 1915. nije opć.
 blagajnica zaprimila u ovoj dohodak niti
 jednog jedinstvenog krajcara. No valja zabilje-
 žiti dodjelom tome, da je u prosincu bila
 općina neobično sretna, jer nije izdala ta-
 kodjer ni krajcara u tome mjesecu. Zakupi
 od travarka i oranica obično nose od 3 do
 5 for od pojedineg zemljišta; no sa za trav-
 nika i oranice dobija općina 25 for skup-
 nina. Da ostaje na koncu i svežetak od 50
 for. Bilo se općini nešto i sa otkupom da je
 sa te godine ostalo iz prošlosti (1913-14.)
 u glavnosti 257 for.

Razbudi se vrlo razi i u pojedinim
 mjesecima u okviru 11. brojka kolibara i vrata
 izdavala. Tako štamo, da je u siječnju imala
 općina 257 for. 11 kl. račun, račun 10 kl. 11 kl.
 račun, račun 12 kl. račun, račun 14 kl. račun,
 račun 16 kl. račun, račun 18 kl. račun, račun
 20 kl. račun, račun 22 kl. račun, račun 24 kl.
 račun, račun 26 kl. račun, račun 28 kl. račun,
 račun 30 kl. račun, račun 32 kl. račun, račun
 34 kl. račun, račun 36 kl. račun, račun 38 kl.
 račun, račun 40 kl. račun, račun 42 kl. račun,
 račun 44 kl. račun, račun 46 kl. račun, račun
 48 kl. račun, račun 50 kl. račun, račun 52 kl.
 račun, račun 54 kl. račun, račun 56 kl. račun,
 račun 58 kl. račun, račun 60 kl. račun, račun
 62 kl. račun, račun 64 kl. račun, račun 66 kl.
 račun, račun 68 kl. račun, račun 70 kl. račun,
 račun 72 kl. račun, račun 74 kl. račun, račun
 76 kl. račun, račun 78 kl. račun, račun 80 kl.
 račun, račun 82 kl. račun, račun 84 kl. račun,
 račun 86 kl. račun, račun 88 kl. račun, račun
 90 kl. račun, račun 92 kl. račun, račun 94 kl.
 račun, račun 96 kl. račun, račun 98 kl. račun,
 račun 100 kl.

Općina je dakle ove godine
 imala neto 257 for. 11 kl. račun, račun 10 kl. račun,
 račun 12 kl. račun, račun 14 kl. račun, račun
 16 kl. račun, račun 18 kl. račun, račun 20 kl.
 račun, račun 22 kl. račun, račun 24 kl. račun,
 račun 26 kl. račun, račun 28 kl. račun, račun
 30 kl. račun, račun 32 kl. račun, račun 34 kl.
 račun, račun 36 kl. račun, račun 38 kl. račun,
 račun 40 kl. račun, račun 42 kl. račun, račun
 44 kl. račun, račun 46 kl. račun, račun 48 kl.
 račun, račun 50 kl. račun, račun 52 kl. račun,
 račun 54 kl. račun, račun 56 kl. račun, račun
 58 kl. račun, račun 60 kl. račun, račun 62 kl.
 račun, račun 64 kl. račun, račun 66 kl. račun,
 račun 68 kl. račun, račun 70 kl. račun, račun
 72 kl. račun, račun 74 kl. račun, račun 76 kl.
 račun, račun 78 kl. račun, račun 80 kl. račun,
 račun 82 kl. račun, račun 84 kl. račun, račun
 86 kl. račun, račun 88 kl. račun, račun 90 kl.
 račun, račun 92 kl. račun, račun 94 kl. račun,
 račun 96 kl. račun, račun 98 kl. račun, račun
 100 kl.

koga su valjda senatori znali, da je ljubitelj
 dobre teletine, pa da će ga takvim darom
 najbolje obradovati. U izdatku su računaja i
 putni troškovi čuca, kapetana i šifera, koji
 višeput putuju po općinskim poslovima u
 Karlovac. Ovi su izdaci dosta veliki. Notar
 je imao te godine plaće 100 for. sa godištu,
 sudac je dobio te godine 95 for. Za varošku
 veselje sa 3 veljače izdano je 84 for: sa
 opć. blagajnica.

Ali dohodci nijesu bogzna takvi, nema
 općina teletine ni većih troškova. God izdati
 posve dobro, a valjda i sa zadovoljstvom pur-
 gura, koji se bili još tako sretni, pa nijesu
 objekali tvoj opć. nameta.

Tako su izgledali općinski računi trg.
 Samobora prije stotinu godina. Koja razlika
 između onda i danas. I ovo jedno stajalo
 stvarno je toliku godinu razlika. Pa tako
 mi danas sa općinskim proročnicima po ovim
 parim računima porijetili parolite sa dana-
 šnjim stajanj, bogom sa 64 kl. i mali općin-
 ski račun jedneko imalošiti čuo, koji će
 se stotinu godina sa našim i porijetili
 vati sa prijavom op. računova, u kojima
 će biti brojki!

ječanje glede vrste spomenika, što se kani podići Šmidhenu, kao i glede toga, komu da se povjeri izradba spomenika.

Odb. Hrčić predložio je, da se odmah zaključi, da se postavi Šmidhenu spomen-ploča na trg. zgradi kao pendant ploči Livadićevoj. Da se čeka na dalje sahranjenje i pomišlja na statuu, o tome ne može biti govora, kad se zna, što takove statue stoje.

Prijedlog je naravski jednodušno prihvaćen. Potom je zaključeno, da se odbor obrati na više hrvatskih umjetnika, da ovi stave ponude, za koju bi cijenu bili voljni izraditi ovaku plaketu. Kad stignu odgovori, sastat će se društvo odbor ponovo u sjednicu i odlučiti, komu da se povjeri izradba spomen ploče.

Još su izmijenjena mišljenja glede slike, po kojoj bi se izradio lik Šmidhenov i konstatovano je žalost, da postoji samo jedna slika Šmidhenova i to iz njegove mladje životne dobe, kad još nije nosio časne brade, niti su mu ozbiljno čelo navorale brazde — kako smo ga običavali gledati danomice, kad se vraćao sa magistrata ili od težača, koje je nadzirao, dok su se uređivale ulice i parkovi mjesta.

Tako je napokon pitanje glede spomenika riješeno. Riješeno je na način, kako smo ga mi otpočelka preporučali kao jedino moguće prema današnjim prilikama. Rekli smo, a i razložima potkrijepili, da je podignuće spomen-ploče na trg. zgradi jedino moguće u dogledno vrijeme. Sve drugo moralo bi se odgoditi na bogzna kako daleka vremena. a i pitanje je, bi li se i onda moglo što drugo učiniti. Uz lik Livadića, velikog glazbenika i lirika, te načelnika i suca samoborskog, doći će tako lik Lj. Šmidhena, velikog lokalnog patriote i zaslužnog našeg načelnika.

Nadamo se, da će se sada ova misao brzo ostvariti, jer su zapreke uklonjene, a odbor je Društva za poljepšanje već poduzeo ozbiljne korake, da stvar privede što prije kraju.

Demne vijesti.

Našim pretplatnicima. Po Samoboru razasjali smo namirnice za I. četvrt ove godine. Molimo lijepo cijenjene naše pretplatnike, da izvole tom prilikom namiriti pretplatu. Jednako molimo naše vanjske c. pretplatnike, da nam izvole i oni priposlati dužnu pretplatu.

† **Profesor Tomislav Ivkanec.** U Zagrebu je umro u 68. godini života prof. Tomislav Ivkanec. Bio je vrlo zaslužan muž po hrvatsko školstvo, te po omladinsku literaturu djelujući naročito kao urednik „Smilja“. Uživao je općene simpatije i toplu ljubav svih, koji su ga poznavali pa se njegova smrt osjećeno žali. Za doba prvih godina života naše „Juke“ znao je višeput u Samobor dolaziti, te je ovdje pjevao svojim omiljenim, školanim glasom. Svijetla mu spomen u narodu našemu!

Hrv. društva za zaštitu životinja pristupili su ovi novi članovi iz Samobora gg.: Franjo Forko st. šupnik, kapelani Forko Franjo ml. i Stančić Ivan, Lončarević Mijat, Hrčić Franjo, ravnatelj štedionice, dr. Mijo Juratević, liječnik, Kiešić Mirko, dr. Rudolf Horvat, Mako Starek, dr. Stevo Orešković, te Kalin Albin povjerenik društva za trgovite Samobor.

Društvo nastoji, da u bližoj i dainjoj okolini grada Zagreba spomoću svojih povjerenika osnuje podružnice, pa kako se vidi odlično se odazivlju uglednici, da društvo u tom po narodno gospodarstvo korisnom probenom djelokrugu podupiru. Grad Zagreb i okolina treba da u kulturi rodoljubivosti i čovječnosti prednjači svim ostalim našim gradovima i mjestima.

Hrv. društvo za zaštitu životinja u Zagrebu.

Na znanje porezovnicima. Trg. poglavarstvo javlja: Pošto je već minuo prvi četvrti iskruće godine za uplatu poreza,

taksa, opć. nameta, otkupa javnih radnja i t. d., pozivaju se porezovnici, da svojoj dužnosti odmah udovolje, jer će se ovih dana provodjati pljenidbe protiv onih, koji ne uplate. Jednako će se ovrha voditi radi zaostataka gornjih daća kao i radi drugih tražbina opć. blagajne. Naročito valja namet i opć. dugovine uplatiti, jer je u tome smislu stvoren posebni zaključak trg. zastupstva pošto je to jedini izlaz za saniranje opć. financijskih prilika.

Novi opć. izbori na vidiku. 22. travnja t. g. svršava trogodišnja perioda današnjeg trg. zastupstva. Toga je dana naime, a prije tri godine — nakon velikog broja raznih utoka koji su protiv izbora podnetašani — zavjerenom i konstituirano današnje zastupstvo.

Trg. poglavarstvo već se sprema na sastav novih izbornih listina za izbor trg. zastupstva.

Prodaja stabala iz opć. šume. Kako je poznato, samoborske šume malo nose općini. O tom je već bilo dosta govora u trg. zastupstvu. — Sad se radi o tome, da se preduzme veća prodaja stabala, koja su sposobna za tehničku porabu. Na taj način došla bi općina do većeg rentabilneta svoje šume. U četvrtak bilo je povjerenstvo, koje sastojalo od kot. šumara dr. Vučkovića i upravitelja Čopa u šumi Tepec, da ustanovi, koliko će se moći unovčiti kestenovih i hrastovih stabala. Dražba odabranih stabala obaviti će se tečajem ovoga tjedna, nakon što stigne odobrenje nadležne oblasti.

Popravak župnih gospodarskih zgrada u Sv. Nedjelji. Na dan 15. ožujka u 9 sati prije podne održat će se javna pismena jeftimbena rasprava kod poglavarstva općine Sv. Nedjelja u svrhu osiguranja izvedbe popravaka župnih gospodarskih zgrada. Radnje su proračunane na 3480 K 90 fil. Troškovnik i nacrti te obrazac ugovora izložen je kod poglavarstva opć. Sv. Nedjelja. Obrtnici, koji žele preuzeti radnje, dužni su svoje ponude zapečaćene i providjene sa 5 postotnom zaobinom dostavne svote podnijeti u urudžbeni zapisnik kod opć. poglavarstva u Sv. Nedjelji do 15. o. mj. u 9 sati prije podne. Provedenje jeftimbe povjerenom je kr. inž. Baldufu, te načelniku u Sv. Nedjelji.

Obrezivanje divljih kestena. Pišu nam iz gradjanstva. Ovih dana dala je općina prikrajiti divlje kestene u Samostanskoj ulici, do škole, te u Gajevoj ulici. Ali je ovo obrezivanje predaleko išlo. Težaci kijalirili su ko za okladu. Debla strše žalosno uvis; kod većine su i naljače grane odsiječene. Ne vjerujemo, da su takove upute dane težacima, da tako daleko idu u svom nemilom kijalirenju. Vidili smo prikrajivanje kestena i u drugim gradovima, ali ovako se nigdje ne radi. Bojazan je, da će nam na nekoliko godina nestati valjanog zelenila u ovim okijalirenim drvoredima. Nadamo se, da će općinsko poglavarstvo poučiti svoje težake, kako smiju daleko obrezivati, ako će im još gdje ovaku zadaću povjeriti.

Iz obrtničkog radničkog društva „Napredak“. U obrt. radničko društvo „Napredak“ pristupili su kao izvršujući članovi i to: Nikola Čebulnik kolar, Janjo Bišćan krojač, Ignac Ivančić stojar i Albin Kalin tapetar. — Još su doprinjeli kod posljednjeg plesa ovog društva: Rade Wintersteiger 3 K, L. Rosenberger 2 K, Mijo Prael 1 K. Odbor.

Dražba oružja obavljena je kod kot. oblasti u srijedu. Dražbovatelja bilo je u svemu samo 5, te je dostalac postao bravar Ivan Rezar za 5 K 20 fil. Oružje je predano nakon što je učinjeno neuporabivim, a sastojalo je od materijala od neko 40 kom. revolvera i pušaka.

Nepoznati stavni obvezanici. Stavni obvezanici za godinu 1912. ostali su iz područja samoborskog kot ra samo četvorica nepoznatima. Ovi su: Aleksij Krstović, Dragutin Batar, Franjo Lavak i Dragutin Meiseger. Tko zna za boravište navjerenih, umoljava se, da to javi kot. oblasti u Samoboru.

Pastovne marke. Trgovišno poglavarstvo poziva sve vlasnike pasa, da si u roku od 8 dana bezuvjetno nabave pasje marke za svoje pse i uplate otpadajuću pastarinsku pristojbu, jer će im se inače pasto odmah po živoderu utamaniti dati. Podjedno isto uslijed odredbe kr. kot. oblasti, poziva vlasnike pasa, da pse bezuvjetno na lancu držati imadu.

Pokradeni kolobrani. Cestar Janko Cvetković iz Ruda prijavio je, da je u razdoblju od 15. siječnja do konca veljače pokradeno na kotarskoj cesti Rude — Piješevica do 20 komada hrastovih stupova, što su služili kao kolobrani.

Izgorio štagalj. U selu Obrežu izgorio je prošavleg mjeseca štagalj Mike Dračina i Alojza Farkaša, koji su ova dvojica zajednički posjedovali. Osim toga je izgorjelo 25 ctm. sijena i više lagava, što su se nalazili u tom štaglju. Baš je rijetkost, da možemo zabilježiti da je štagalj bio osiguran na 800 K.

Vatru je prouzročilo neko dijete igrajući se žigicama. Sreća je bila, da nije za vrijeme vatre duvao vjetar, jer bi inače moglo biti i većeg zla, pošto bi se požar rasprostranio. I narod je hvalevrijedno prispio u pomoć.

Zločin pometnuća. Protiv Tažice Smrekar vode se još još neki izvidi u Samoboru, dok se ona sama, kako je poznato, nalazi već u uzama sudbenog stola. Nakon ovih izvida, kojima se ima popuniti istraga, podići će drž. odvjetništvo optužnicu, a onda će biti uređena glavna rasprava, na kojoj će se suditi Tažici za njezine čine.

Umorstvo u Galgova. Jučer je odveden u uze kr. sudbenog stola mladi ubojica Vilko Mihalinec, pa će sada podići protiv njega državno odvjetništvo optužnicu. Sudbeni pristav g. Dušan Helbet, koji je vodio pomno izvide, dovršio je ove prekojuče. Mihalinec priznava p tpuno čin, ne tajeći nijedne okolnosti. On je umorio Vukelića samo stoga, da mu otme novac. Po njegovom vlastitom priznanju držao je, da je u Vukelića više novaca, a kad tamo, prevario se. Našao je kod njega samo 5 kruna. Našao je i lanac na prsluku, bez ure, no ovaj nije htio da uzme. Isto tako nije htio da mu otme 20 filira, na koje je našao u pokojnikovu prsluku.

Kako je bilo već izvješćeno u našem listu, otišao je Mihalinec poslije počinjenog umorstva u Rakovpotok, ali ne kući, nego u kuću Buricevu, gdje se dalje stao častiti vinom i čajem, kao da nije ništa zla počinio.

Mihalinec, koji je bio tat od navade, započeo je krađom vrlo rano. Već kao desetogodišnji dječak krao je. Iz dućana svog oca odnosio bi razne stvari, a to sve, val da je činio po nagovoru jednog svog susjeda. Naš posljednji izvještaj imamo ispraviti utoliko, da Mihalinec nije toom savršio 16 godina, već će imati budućeg mjeseca 18 godina.

Nabranila krmuša staklovinom. Grgi Klemenčić, seljaku u Kerestincu, ugignula je krmuša. Kad ju je Klemenčić rastvorio, našao joj je u želucu staklovinu stakla pomiješana s mekinjama. Klemenčić sumnja, da mu je ovo nedjelo učinila neka seljakinja iz istog sela, a kojom živi u navadnji, pošto mu je ona prije nekoliko dana u lice rekla, da će mu dobiti privredni meta za kuću. Dostojni izvidi u tom smjeru nijesu urodili nikim plodovima.

Umro u Samoboru od 3. do 10. ožujka.

Ana Niki, poljopriv. 72 god., Samoborska ulica od ožujka.

Viktorija Bilal, udova ožujka, 72 god., Ramostanska ulica br. 13, od lipa.

Željezni spojevi u našim tlima.

U samoborskom kotaru nastala je upravnoj općini Sv. Marije, pod čijim nadzorom porezne općine Galgova, Dražba, Rakovpotok, Horvat, nalazimo u istom kotaru to što

mного željeznih spojeva, koji su na užrb kulturnih rastlina. Ove željezne spojeve naziva narod „mramor“ (u okolici Jasenovca, Dubica, Staza, Sunja zove narod te željezne spojeve „žagar“).

Kako je taj, recimo po narodnom, mramor štetan, vidi se po tome, što se narod općenito vrlo tuži na takova zemljišta, gdje je mnogo željeznih spojeva, dapače na veću maožinu šijunka ne tuži se naš seljak tako, kao na željezne spojeve. Dapače u narodu živi gošolovica, za takova zemljišta: „gdje se voz gnoja zvrne, jedva se i sjeme pvrne“.

Željeznih spojeva imade u tlu raznih vrsta. Tako imade željeznog oksida, koji bojadiše zemlju sivo; željeznog oksidoksidula, koji bojadiše zemlju crnu i plavkasto crnom. Željezni okridul, bojadiše zemlju smedje i crveno, a željezni oksidohidrat daje tlu žučkasto i narančasto žutu boju.

Viši oksidacioni spojevi su radi svoje netopivosti u vodi kulturnom bilju manje štetni nego li što su niži spojevi. — Niže oksidirani spojevi uzimaju iz zraka oksid i pretvaraju se u više oksidacione spojeve, koji su manje štetni. U zatvorenoj zemlji pretvaraju se viši oksidacioni željezni spojevi u niže i postaju tako štetni kulturnom bilju. — Zato je potrebno da se ovakova tla što bolje odvodnjuju i zrače.

U poreznoj općini Galgovo imade gotovo u svim zemljištima vrlo mnogo željeznih oksidohidrata, koji se nalazi u mekoti i zdravici, a u zdravici do jednog metra u dublinu. U prvi mah opažamo grude poput sitnog šijunka, koji je posve nalican na grude samog tla. Ove grude dosta su krhke i ako ih razdrobimo, vidjet ćemo prama stupnju oksidacije od crvene do posve crne boje željezni spoj, koji je poput kita oko sebe zgrudao sastojine tla.

Stvaranje nepropusnih željeznih slojeva nije ništa neobična, nu samo se znadu sivoriti slojevi u stanovitoj dublini, pa ne propuštaju vodu, prem zemlja može biti vrlo suha i žedna, ali je dosta rijetko, da se stvaraju grude, kao što smo ih opisali gore.

Prof. dr. Sauer napisao je o tim tvorbama željeznih spojeva u tlu vrlo interesantnu raspravu, koja za nas samo toliko interesa imade u koliko je općenita i u koliko bi mogla potaknuti kojeg strukovnjaka, da se i on pozabavi ovim pojavama u našoj domovini sa specijaliziranjem iz pojedinih krajeva. Velim: specijalnim istraživanjem jer bi se u raznim krajevima prama raznim tlima i prama raznim sastojinama tla mogle naći razne forme tih željeznih spojeva i štetni uplivi na kulturno bilje — a možda bi se našla daljim promatranjem i kakova važna otkrića, kako bi se obzrom na gnojenje dali elementirati ti štetni uplivi željeznih spojeva. To nije na odmet, jer se i u Njemačkoj našli razne otkrića na prama tvorbi željeznih spojeva.

Tako znam, prama pripovijedanju Štefija spomenutih općina, da se u bližini gošolice stajalo općina štetno upliv, nego li u sušnim godinama, ne na ovakova. Tako u Kerestincu i dijelu u šibov-potoku nema grude (željeznog oksidohidrata) već se u zemlji općina crvenkasto višestruko smedje, koje se nalazi raspruženo u ovim slojevima tla i završava i se ovim štetno bilje, gnojivo i vrlo malo li grude.

Kako je općenito poznato se ove grude spomenute potvrdilo istraživanjem na vjerno, pa bi se i ovakova stajala ovakova stajala

vapna dao naći nekakav korelativ sa pojavama željeznih spojeva.

Ovo promatranje bilo bi vrlo nužno za čitavi taj kraj, jer će se bezuvjetno kasnije morati činiti gnojilbeni pokusi, pa budu li ovi pojavi proučeni, moglo bi se pozitivnijim uspjehom raditi. (Svršit će se).

Gospodarstvo.

Klasifikacija konja za god. 1912. održavat će se 24. travnja za opć. Stupnik, Sv. Nedjelju i Sv. Martin na sajmištu Stupnik; 25. travnja za općinu Samobor i Podvrh na sajmištu u Samoboru. Na mjesto klasifikacije imadu se predvesti svi konji, pa će se protiv vlasnika, koji se ogluše oblasnom pozivu, strogo postupati. Kao vojnički vještak fungirat će potpukovnik Adam Durman.

Dražba hrastovih stabala. Imovna općina Obrež prodala je na javnoj dražbi hrastova stabla za iznos od 7060 K. Stabla su bila procijenjena na 8056:56 K. Dostao ih je na dražbi Srećko Berger i drug u Zagrebu.

Sjetva žira u Stupniku. Idući tjedan započet će se sijanjem žira na čistinama u šumi z. z. Stupnik, te će se posijati jedno 10 hl. žira. U z. z. Ježdovec zasadit će se oko 20.000 komada crnoga bora, a posijati oko 4 hl. hrastova žira.

Samobor u zagrebačkom prirodoslovnom muzeju^o.

Piš: Fran Šuklje.

Interesantne su u našem muzeju izbirke okamenina iz gore samoborske. O tim sam nekim okamenima govorio već pišući o geologiji samoborske gore, a na neke ću se još pobliže osvrnuti. Zbirku okamenina iz gore samoborske mogli bismo razdijeliti u: 1) opću zbirku, 2) zbirku školjkara iz Podgraja, 3) zbirku bilja iz Sv. Nedjelje, 4) Snapovu zbirku, 5) zbirku glavonožaca s Gregurić brijega.

U općoj zbirci nalaze se okamine razne starosti. Tuj imamo oko 20 vrsta školjkara, 14 vrsta puževa, nešto glavonožaca, nekoliko ježinaca, 6 vrsta riba. Školjkari su iz verfenskih školjkeva (Ludvić potoka), iz raznih miocenskih lapora u okolici Samobora i pliocenskih naslaga kod Sv. Martina.

Puževi su iz krednih naslaga kod sv. Lenarda, iz terciarnih lapora s Dubrave, te sarmatskih naslaga čitave gore; glavonožci su triadički, dok su ježinci iz litavca.

Od riba je interesantna ona, koja je nasjena u okolišu Jurjevčana na Piješivici u tamošnjem laporu. Opisao ju je i fotografirao dr. Gorjanović u posebnoj raspravi, koja je izašla god. 1898. u „Glasniku hrv. prirod. društva“. Gorjanović je zove *Bolone tenuis*. Spada u neki rod današnjih lozarda. Duga je 23 cm. Duljina glave joj je 7 cm. Geološkom je je muzeju poklonio g. Horvat na Piješivici.

Iz sarmatskih naslaga kod Ošća pošlije nalazimo (jedva 3 cm) ribica. Ostalo su ribe iz sv. Nedjelje i to rodovi sledjere (slično vrsti s više primjeraka) lobosa, (samo fragment iz srednje česti vrta) i pješa, (slično našovana riba. Poklon prof. Pšara).

Zbirka školjkara iz Podgraja kod Ošća sadrži do 80 komada lijepo sačuvanih školjki, koje je čuvao u posebnoj

raspravi dr. Gorjanović u spisima geološkog zavoda u Beču, dok su zbirke bilina sačuvane i sakupljene u ukupnom iznosu do 150 komada po prof. Pilaru. Ta je zbirka ures našeg muzeja, a inače prava rijetkost. Poblize o tim bilinama sam već govorio.

Zbirka glavonožaca iz crvenih vapnaca na Gregurić brijegu sabrana je po prof. Poljaku i dru. Salopeku. Sadrži do 30 lijepo sačuvanih komada, koje obradjuje, kako to razabirimo iz „Vijesti geološkog povjerenstva“, dr. Salopek.

Zbirka pokojnog mi prijatelja Mirkeca Šnapa sadrži iz Samobora do 140 školjaka raznih životinjskih ostataka, većinom puževa. Taj je materijal skupio velikom pomnjom pokojni Šnap od veće česti u vinogradima „Zaprešić“. O toj zbirci kao i o radu pokojnog Šnapa, koji je bio više od tri četvrti Samoborac progovorit ću drugi put u posebnom članku.

Sveukupna vrijednost svih samoborskih zbirka u geološkom muzeju došije do 3000 K. Ne trebam tek posebice istaći, da su osim toga pojedine zbirke i komadi prava rijetkost, pa im je prema tomu cijena gotovo neopredjeljiva. Tako je evo Samobor i ovdje donio svoj o'ol, da nam domovina bude i u znanstvenom pogledu na što većem stupnju.

^o) Vidi br. 1, 2, 6 i 10 „Sam. Lista“. Ured.

Odgovorni urednik: dr. Mijo Juratović.

Junicu čistokrvne simentalske pasmine 10 mjeseci stara prodaje se ili daje na hranu. Poblize u upravi „Samoborskog Lista“.

Oleandere

svakovrsne, prodaje uz jeftine cijene Jakob Štemberger, Samobor, Bregovita ulica 6.

Kupajte samo

Alabaster pastu

i vodu,

koje su najbolja sredstva za vjerno zubi, a prodavaju se u korist „Hrvatskih škola“.

Glavno skladište:

A. MELICHAR, Zagreb,
Marja Valtija ulica 10.
parfumerija i trgovina materijalne robe.
Lazarska ulica 10.

Krumpir

na jelo i sjeme, dobije se na veliko i malo u trgovini

E. Presečki.

4 lista

Najbolji i najjeftiniji papir sadržan je

„GOLUB“

izvodi iz najboljih sirovina. Zarezuje se u veličini.

4 lista

Prije hrv. trg. društva

4 lista

„Salvator“
 se toči.
 Jedini original u Zagrebu kod
„bobačkog roga“

U bocama od pol litre dobivat će se i kod
 trgovca **Mondecara**, Duga ulica 3.

Prirudno ljekovito vrelo gorske vode

STERNOV

prema poredbenoj analizi najbolje od
 svih gorskih voda. Svagdje za dobiti.

Vinograd

gr. Okrug, blizu galešaj, u
 dobrom stanju, blizu Anin
 dole, jeftino za prodati.
 Uplatiti se kod gdje. Zore

Ivančević, Rambergova ul.

Samoborci i Samoborke

sjetite se

„Društva za poljepljenje Samobora“

MILIJONI

upotrebljuje se

Kaselj

promuklost, sluzavost,
 katar, grčeviti kašalj
 i hripavac

Kaiser

prane karamele

na tri emeriše

6050 svjedodžbi od liječnika
 i privatna potvrđuju
 sigurni uspjeh.

Čistot 20 i 40 gr., svečanoj 40 g.

Isključivo od kod

MIRKA KLEŠČIĆA

Općina u Samoboru.

LJEČILIŠTE I LJEČOVANIŠTE
SAMOBOR

blizu Zagreba u prekrasnom, gorskom i šumovitim kraju sa najpovoljnijim klimatskim prilikama.

Liječenje. Potpuno moderno uređena Hydroterapija, liječenje elektrolitima sa cističnim dovodnim kupatima. Uspješni su i različiti tretmani, vrućim zrakom, parom, biljnom, radijom i magnetizacijom. Uvijek je u raspoloživosti, masaža, vježbanje i saniranje te isplivanje.

Primaju se u liječenje: bolesti živčanoga sustava kao: živčana narušenost i prenapetost, neurastenija, histerija, hipochondrija, neuralgija, migrena, chorea, nemirica; bolesti cirkulatornoga živčanoga sustava i kičme, tubus, klijeniti. Bolesti dišnih organa: nosa, ždrijeba i bronhija; astma i emfizem. Bolesti probave: neurotsna stolica, kronični proljevi, nervozna dyspepsija; za tim: hipoklorozna, celiakija, tistilo, diabetes, ulcni te rheumatizam; bolesti srca kao: grčeviti srca, arteriosklerozna, myodegeneracija. Malarija, neurotsna menstruacija, bijeli cvijet i dr.

Stan i opskrba u vrlo lijepo uređenom „Hotel Pension Samobor“ sa mnogo za izbor soba. Uz Hotel prekrasni park, Tuzak. Za bolestne pacijente najkorisnija, vegetabilna i diabetična hrana, točnjača. Cijena je za potpunu opskrbu 6-8 dinara i prema dogovoru.

Sezona traje od 1. svibnja do 1. listopada. Zavednik liječnika je dr. M. Juršević.

U mjestu nalazi se pošta, telegrafička i telefonska postaja te kolodvor vicinane željeznice Zagreb-Samobor (sat vožnje).

Poznanje obavijesti daje pripravno

Uprava liječilišta u Samoboru.

trg Leopolda Salvatora.

Dentista za tkarski oglaš
 prima Slavko Šek
 Samobor.

Najljepše

Kamirite,
delene,
zelen

kao što i lijepe ljepote naših vrata i
 sa najpovoljnije cijene prodaje

L. ROSENBERGER

trgovina namještanice robe

SAMOBOR, glavni trg.

SAMOBORSKA TISKARA

I PAPIRNICA

SLAVKO ŠEK

SAMOBOR.

TRG NADVOJ, LEOPOLDA SALVATORA.

Preporuča se sv. p. n. općinama
 sa točnu i solidnu izradbu svih tkarskih
 radnja, a napose veći. gg.
 svećenima, župnim uredima, gg.
 učiteljima, kotarskim, općinskim
 i privatnim uredima, školnicama,
 bankama, trgovcima, obrtnicima,
 gostioničarima itd. za izradbu tkarske
 stavnice, listovnih papira, računa,
 omota, memoranda, opamena, po-
 stovica, raznih i sjajnih karta,
 osvjetila itd. itd.

Prodaje papira sa srebrnim cijena
 sa malo i vilina.

Uložnog papira i ostalima i u
 školjama, prijateljstvu, školama
 i trgovatkih listova, kotarskim i
 ostalim materijala.

Cijena vrlo povoljna.

DUNAV

osjgurajuće društvo u **BEČU**

(Društvo za jamčevanje života
 i imovine u Beču)

osjgurava uz najpovoljnije uvjete

život, proti vatri, proti prevratnoj krampi, tučeno
 staklo i transport.

Glavno zastupstvo za Samobor i okolice imade g. Ljubo Preradović ul.